

V knjigi so predstavljene deterministične, statistične in probabilistične metode ter zemljevidi plazovitosti Slovenije, ki so bili izdelani z njimi. Plazovitost je predstavljena tudi po slovenski geografski regionalizaciji, ki jo je izdelal Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, ter po občinah.

Z geomorfološkega vidika je še posebej zanimivo in pomembno zadnje poglavje, ki govori o zemeljskih plazovih kot oblikovalcih reliefa. Avtorja menita, da so v nekaterih pokrajinah zemeljski plazovi tako pomemben reliefni dejavnik, da lahko govorimo o plazovnih pokrajinah.

Ob podnebnih spremembah, ki bodo domnevno tudi pri nas povečale pogostnost in intenzivnost naravnih nesreč, sta avtorja znova prišla do spoznanja, da je preventiva boljša kot odstranjevanje posledic. Prav preventivi je namenjena ta knjiga, zlasti njeni zemljevidi plazovitosti Slovenije. Delo sta namenila predvsem načrtovalcem rabe prostora in drugim uporabnikom prostora, poglobljanju študija fizične geografije, uporabno pa je tudi širše v geografiji in sorodnih vedah.

Mauro Hrvatin

Renato Vidrih:

Potresna dejavnost Zgornjega Posočja

Ljubljana 2008: Agencija Republike Slovenija za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo, 509 strani, ISBN 978-961-6024-40-2

Ob deseti obletnici potresa, ki je 12. aprila 1998 prizadel Posočje, je izšla knjiga, ki celovito predstavlja ta pojav in njegove posledice, obenem pa obravnava tudi potres, ki je isto območje prizadel leta 2004.

Kot pove že naslov knjige, pa njen namen ni samo poročanje o teh dveh pojavih, temveč celovit prikaz potresne dejavnosti. Knjiga je zato zasnovana kot znanstvena monografija: poglavju z opisom vseh pomembnejših potresov od 14. stoletja dalje sledi opis teoretična izhodišč za preučevanje potresov s poudarkom na opisu geološke sestave. Posebej je zanimivo poglavje o spremembah v naravi ob potresu. Njegovo vsebino deloma že poznamo iz člankov, ki jih je avtor že objavil, kljub temu pa je treba pripomniti, da je bil v slovenskem prostoru prvi, ki je celovito opozoril na ta problem.

Najpomembnejši del knjige je opis naravnih in družbenih posledic omenjenih potresov, h kateremu spada tudi opis izboljšanja seizmološke mreže v Republiki Sloveniji.

Knjiga je bogato ilustrirana, saj ima skoraj 250 slik, in opremljena s preglednicami, ki prikazujejo natančne podatke o potresih v Zgornjem Posočju med letoma 1998 in 2007.

Gre za temeljno delo o tej problematiki, ki mu do popolnega prikaza tematike manjka le navedba vsaj kakšnega geografskega vira o obravnavani problematiki, pri izdelavi pa bi bilo treba bolj paziti pri obdelavi nekaterih fotografij. Pohvalno je, da besedilo vzporedno teče v slovenskem in angleškem jeziku – knjiga bo tudi zaradi tega nedvomno utemeljeno pridobila širok krog uporabnikov.

Blaž Komac

Mihael Brenčič, Walter Polntig:

Podzemne vode Karavank – Skrito bogastvo

Ljubljana, Graz 2008: Geološki zavod Slovenije, Joanneum Research Forschungsgesellschaft, 143 strani, ISBN 978-3-85333-152-1, 978-961-6498-13-5

Geološki zavod je v sodelovanju z raziskovalno ustanovo iz Gradca izdal knjigo, ki je sad dolgoletnega skupnega raziskovanja, in v kateri so predstavljene hidrogeološke razmere v Karavankah s poudarkom na uporabnem vidiku – opisu izvirov.

V uvodnem delu so predstavljene geološke razmere po stratigrafskem ključu, ki je za običajno izobraženega bralca sicer nekoliko manj razumljiv od litološkega ali regionalnega ključa. Kljub temu pa že v tem delu lahko zaslutimo, da najpomembnejši del knjige niso podatki o geološki sestavi sami po sebi, ampak da gre za njihov hidrogeografski vidik. Temu sledi poglavje o podnebnih razmerah, ki seveda prav tako vplivajo na hidrogeografske razmere oziroma vodno bilanco. V osrednjem poglavju so

predstavljene značilnosti vseh pomembnejših izvirov v Karavankah na obeh straneh meje. Opisana je lega vsakega izvira, njegov geološki položaj, izdatnost ter fizikalno-kemijske značilnosti. Opisom so pridane zemljevidi, ki prikazujejo geološko sestavo njihove okolice ter številne fotografije in skice (skupaj jih je 82). Kjer je možno, besedilo obogatijo podatki posameznih fizikalno-kemijskih analiz, zlasti temperatura, pH in elektroprevodnost vode ter vsebnost kationov in anionov v njej.

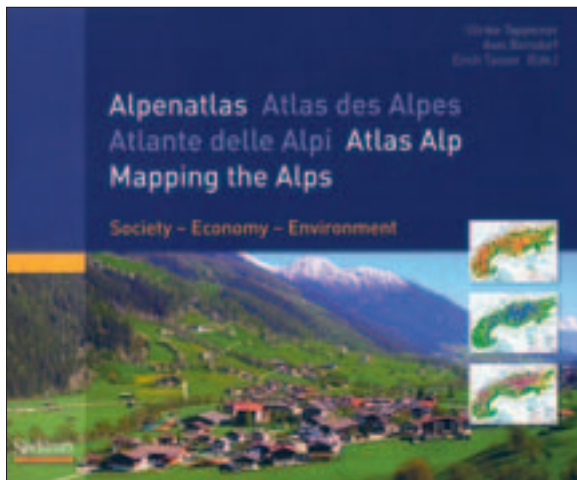
Zahtevnejši bralec bo pri opisih pogrešal temeljitejše navajanje izvirne literature. Pri opisu Ručnikovega izvira je celo navedeno, da je bil izvir »... odkrit med sistematičnim kartiranjem ...« (stran 115), čeprav gre za izvir, ki je bil zelo cenjen že v 19. stoletju in ga je leta 1856 opisal nemški naravoslovec dr. Friedrich Rolle. Izvir je ob neurju 1926 zasulo, zato je utonil v pozabo. Pod mentorstvom Andreja Kuzmana in ob pomoči domačinov sta ga leta 1996 spet našli in opisali Barbara Mavsar in Mojca Novak, takratni dijakinji gimnazije v Velenju.

Knjigi sta priložena hidrogeološki zemljevid in pregledni geološki zemljevid, na katerih so označene tudi lege izvirov. To zelo poveča uporabno vrednost tega dela. Besedilo je napisano v slovenskem in nemškem jeziku, zato je knjiga zanimiva za bralce na obeh straneh izginjajoče meje, pomembna pa predvsem z vidika ohranjanja in skupnega upravljanja tega pomembnega naravnega bogastva. Glede na to, da so številni mineralni izviri tudi že urejeni za obiskovalce, lahko knjigo uporabimo tudi kot vodič. Morda bi izdajatelj razmislili še o priročneji izdaji v tem smislu.

Blaž Komac

**Ulrike Tappeiner, Axel Borsdorf, Eric Tasser (uredniki):
Alpenatlas, Atlas des Alpes, Atlante delle Alpi, Atlas Alp, Mapping the Alps
Society – Economy – Environment**

Heidelberg 2008: Spektrum Akademischer Verlag, 279 strani, ISBN 978-3-8274-2004-6

Vsak izid mednarodnega tematskega atlasa je pomemben dogodek, če pa ima v njem vidno vlogo tako pri prikazu njenega ozemlja kot pri njegovi uresničitvi tudi Slovenija, je projekt še toliko bolj vreden naše pozornosti. Dobro se namreč zavedamo problemov, ki jih snovalcem tovrstnih atlasov povzročajo premnogi časovno in prostorsko le delno skladni ali povsem neskladni podatki, kar lahko v znatni meri ohromi njihova smela hotenja po celovitem prikazu obravnavanega območja.

Atlas Alp ni prvi prikaz alpskega prostora. Ker je ena temeljnih potez Alp ponudba zimskega turizma in rekreacije, je povsem razumljivo, da je najprej ugledal luč sveta SKI Atlas (Smučarski atlas), ki